

СВобода UKRAINIAN DAILY FOUNDED 1933 Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays...

Твереза оцінка

Можна зрозуміти розчарування багатьох американських громадян, які сподівалися, що коли у Москві президент Ніксон „договориться“ з кремльськими правителями щодо обмеження стратегічної зброї, то велетенські суми, видатковані на зброєння, можна буде зужити на більш конструктивні цілі. Але дійсність така, що Річард Ніксон і Леонід Брежнев не „договорилися“ про будь-яке роззброєння, а тільки про обмеження числа станиць протиракетної оборони та про „заморозження“ існуючої кількості далекосяжних ракет, при чому їх чисельний стан кращий по совєтській стороні. Ту чисельну перевагу Совєтв ЗСА думують вирівняти вишитою якети своєї далекосяжної зброї — ракет на новому типі підводних човнів та новим суперсонічним літаком, здатним перевозити атомові бомби. Президент Ніксон ствердив, що Брежнев виразно заявив йому, що Совєти не приймають покращування своєї зброї скрізь там, де цього не заборонає підписаний договір.

Палата Репрезентантів пішла по лінії вимог секретаря оборони Мелвіна Лерда і з кінцем червня відкинула внесення на „арзання“ з бюджету оборони 1,600,000,000 дол. Існують добрі шанси, що й ліберальніший за Палату Репрезентантів Сенат схвалить суми, що й вимагає Уряд на задані нові роди зброї. Президент Ніксон підкреслює, що тільки тоді, коли Москва зватиме, що ЗСА мають нову й кращу зброю, існують шанси на успіху дальших переговорів з СССР про обмежування зброї, які мають розпочатися осінню цього року. По цій самій лінії розумують і тверезу оцінку ситуації дав на переслухованні у Конгресі колишній державний секретар Дін Ракс. Він таврував найвищих громадян, які радять сповидним миром, забуваючи, що потурання ворогові заляда збереження миру з тільки заохочуванням ворога до дальшої агресії. Дін Ракс ствердив, що „коли б ЗСА виступили були проти Гітлера, коли він зайняв Рурцину, то не було б другої світової війни“. І тому він обороняв інтервенцію у В'єтнамі, як запобігання новій великій війні.

Мир залежить від двох сторін. І роззброєння залежить від двох сторін. Коли в 1945 р. ЗСА односторонньо адемпобізувалися — Совєти загорнули всю Середню Європу. Історія така повинна вчити державних мужів і заводатців.

Наступ на УКЦеркву

Протягом останніх кількадесяти місяців совєтська пропаганда розгорнула широку знеславляювальну кампанію проти Української Католицької Церкви, зокрема ж проти Владик, що стали видатними репрезентантами тієї Церкви. — Слуги Божого Митрополита Андрія Шептицького і Митрополита-Страдника теперішнього Верховного Архієпископа і Кардинала Йосифа Сліпого. Не тільки в безбожницьких атеїстичних журналах, але й навіть у літературно-мистецьких органах Спілки Письменників України, друкують наклепницькі статті, репортажі, памфлети пр. „антинародну“ і „контрреволюційну“ діяльність колишнього Греко-Католицької і тепер Української Католицької Церкви і то не тільки під час другої світової війни, але й за Польщі і потім за Австрії й Росії і навіть тепер за кордоном.

Стотисячними накладами були видані в Совєтському Союзі минулого року українською й російською мовами, памфлети „В тіні святого Юра“ й інші подібні наклепницькі „ревелюції“. А вже цього року появилася російською мовою в перекладі з українського видання книжка відомого совєтського памфлетиста С. Т. Даниленка п. н. „Уніати“ видана 60-тисячним накладом в серії „Современные религии“ у видавничій політичній літературі у Москві. Зараз же після цього в київському тижневику „Україна“ з 24-го числа за червень, почали появлятися п. н. „Свастика на мантиї кардинала“ репортажі іншого совєтського памфлетиста, Кліма Дмитрука, ілюстровані репродукціями підібраних тенденційно фотографій і документів.

Сповнена уся ця „література“ найнеможливішими вдумками й наклепами, погритягуваннями з сядиною тільки метою скомпромітувати Українську Католицьку Церкву і її ієрархів та вірних в очах народних мас. Так, наприклад іє свастика, що була символом вогню і частя в різних індоєвропейських народів ще в доісторичну добу і, перейнявши яку, українські племена в Галичині в 1920-их роках, отже ще перед Гітлером, відзначили нею свого добродія Митрополита Андрія, совєтські пропагандисти зробили... гітлерівський „гакенкройф“, вишисуючи у зв'язку з цим справді ж такі безглузді нісенітніці. А згаданий К. Дмитрук присвятив у київській „Україні“ аж дві сторінки для публікації „документів“ для „доказу“, що Митрополит Шептицький й інші українські Владики мали одержувати від окупаційної німецької влади „людські гроші“ за своє „включення“, забуваючи, що такі ж дестемени суми — орієнтовно 100 злотих на священника — були виплачувані консисторіям Греко-Католицької Церкви за Польщі, і не згадуючи ні словом, що такі ж докладно суми — по сто рублів — виплачує совєтський уряд ще й сьогодні усім православним священникам в Західній Україні.

Широковідомо серед українського народу приповідка „Брешти, та міру знай“, могла б цілком добре стосуватися совєтських пропагандистів типу Даниленків і Дмитруків, але ж керівники режимної пропаганди цим не турбуються. Одержавши завдання знеславлювати загрозливу для них з ідейного і світоглядного погляду церковну організацію, вони не гребують ніякими засобами, щоб тільки вилучити в потрібному для них напрямку на неопіформованих людей і в Україні і на еміграції. Із листів з України, як і голосів „доза“ б кордонами, виходить ясно, що у брехні таки справді короткі ноги та що ця совєтська пропаганда має цілком протилежний ефект.

100-РІЧЧЯ ГРОМАДСЬКОЇ БІБЛІОТЕКИ В ХЕРСОНІ

У м. Херсоні відзначили 100-ліття з часу заснування Громадської бібліотеки, яку за совєтського режиму назвали „Бібліотекою ім. Максима Горького“. У 1897 р. на пожертви громадян було збудовано велике й гарне приміщення для бібліотеки, за якою увесь час провади-

„ПІСЛЯМОВА“ АНАД. А. САХАРОВА

Про переслану Л. Брежневу в березні 1971 року академіком А. С. а з арвом, „батьком совєтської атомової бомби“, так звану „Пам'ятку“ записку „на Заході“ по-явилося багато статей і коментарів. У цьому меморандумі акад. Сахаров, порушивши цілий ряд економічних і політичних проблем, висував як забезпечення проти нової світової війни ідею „конвергенції“ — поступового злиття чи взаємопроникання двох антагоністичних систем — капіталістичної і комуністичної, фактично приватно-капіталістичної і державно-капіталістичної.

Ніякої відповіді від Л. Брежнева та його ЦК КПСС акад. Сахаров, звичайна річ, не одержав. І оце недавно на Заході появилася його написана в червні 1972 року „Післямова“ до „Пам'ятки“ записки, в якій він у докладно декілька тез з свого тогочасного меморандуму і порушує цілий ряд нових дошкільних проблем совєтського режиму і підсовєтської дійсності.

Твердо стоячи на своїх позиціях, висловлених у меморандумі з 1971 року, акад. А. Сахаров, що з головою без дозволу режимних чинників організованого Комітету для оборони прав людини, пише в своїй „Післямові“:

„Я, як і передше, вважаю, що усунення трагічних суперечностей і небезпек найшвидше можливе тільки через зближення і взаємну деформацию капіталізму і соціалістичного укладу. В капіталістичних країнах цей процес мас супроводжуватися посиленням елементів соціальної захисту і прав трудящих, послабленням милітаризму та його впливів на політичне життя. В соціалістичних країнах також konieczним є послаблення милітаризації економіки та філістерської („міщанської“) ідеології“.

Акад. Сахаров, очевидно, „доїснює“ всі ті „благотворні“ соціальні, культурні та економічні зміни, які зайшли в СССР за останні 60 років, але підкреслює, що подібні зміни зайшли також у Західній Європі поза СССР, і що вони є „древом загальнолюдського прогресу“. Інакше кажучи, він заперечує, що всі ці „благотворні“ зміни підсовєтські народи мають завдячувати комуністичному режимові, партії і урядові СССР.

Акад. А. Сахаров гостро засуджує країну прояви централізму партійно-державної бюрократичної монополії як в економічній галузі виробництва та споживання, так і в галузі ідеології та культури. Рішальною значення надає він демократизації суспільства, розвитку тривалості („гласності“), законності і забезпеченню основних прав людини.

З „Післямови“ акад. Сахарова виразно прозирає розчарування у висловлених

Ольга Приходько 3 МОРЯ ЖИТЕЙСЬКОГО... Розповідь з часів старого Поділля

Широковідомо серед українського народу приповідка „Брешти, та міру знай“, могла б цілком добре стосуватися совєтських пропагандистів типу Даниленків і Дмитруків, але ж керівники режимної пропаганди цим не турбуються. Одержавши завдання знеславлювати загрозливу для них з ідейного і світоглядного погляду церковну організацію, вони не гребують ніякими засобами, щоб тільки вилучити в потрібному для них напрямку на неопіформованих людей і в Україні і на еміграції. Із листів з України, як і голосів „доза“ б кордонами, виходить ясно, що у брехні таки справді короткі ноги та що ця совєтська пропаганда має цілком протилежний ефект.

ІНВЕСТИЦІЙНІ КОМПАНІЇ ДЛЯ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ

Комерційні банки часто не можуть або й не хочуть займатися дрібними позичками для малих підприємств з тих або інших причин. Наприклад, відомство малого підприємства не відповідає баняним вимогам у цій ділянці, чи навіть через брак часу підприємств не може представити свої плани й потреби у формі, яка задовольняє банкові вимоги. Вислідок тих і подібних причин існує прогалина зоклад малими фізичними компаніями для індивідуальних боржників і великими комерційними банками, якщо йдеться про малий комерційний кредит. Цю прогалину мають заповнити за Інвестиційні Компанії для Малих Підприємств, або ІКМП. По-англійськи: Small Business Investment Company (SBIC).

Федеральний уряд і Конгрес добре зрозуміли потребу таких інвестиційних компаній, і тому Конгрес у 1958 році ухвалив закон ч. 85-699 під назвою Інвестиційний Акт для Малих Підприємств (The Small Business Investment Act of 1958).

Цей закон був підписаний Президентом 21 серпня 1958 року. Від того часу перейшов він шість разів за часів президентів доповнень. Щоб додержувати цей закон, уряд ввів власного безсилля, незадоволення і агресії. Треба забезпечити захід не на словах, а на ділі, рівняти можливості для просування на роботу, в освіті і культурному житті, даєти народам більшу ідеологічну свободу, припинити всі форми переслідувань за особисті переконання, провести докорінну реформу освітньої системи. За найбільш упосліджені групи інтелектуальні акад. Сахаров вважає учелів і медичних працівників.

„Безплатний характер“ системи охорони народного здоров'я і освіти означає акад. Сахаров економічною ілюзією, бо всю додаткову вартість продукції забирає собі держава. „Стан освіти і охорони народного здоров'я — це злидністі лікарів, убогість сільських шкіл, прили до моральних, мистецьких і наукових діячів“.

Автом „Післямова“ вважає припинити переслідування з політичних мотивів як в судових та адміністративних формах, так і в усяких інших, на які зліба наша бюрократична і засекречена система з її тоталітарними втручаннями у життя громадян, виключаючи з високих шкіл, відмовою у приписуванні в тому чи іншому місці, гальмуванням у просуванні на роботу та ін.“

Акад. Сахаров вважає, що ті паростки морального відродження народу, а зокрема інтелектуальні, які з'явилися були після смерті Сталіна, не знайшли вразливість у керівників зрозумілих у керівників колах, і основні класово-соціальні та ідеологічні (Закінчення на стор. 3-й)

І більше нічого? — і гостро глянула на панну Стефанія спаланахула. Нічого, тільки я подякувала пану Зигмунтові за гарну музику. — А ви? — очі старої пані строго дивилися, і вона не могла їх уникнути. З кожного хвилюючого росло в ній почуття провини, не знала, як з того мас вийти, здалось їй, що все вже втрачене... „Сама, сама в усьому винна, — зашептів у ній голос з нічної примари. — Зараз, зараз це все станеться. Стара пані нагнулась і нахаке відвести мене до монастиря. Тільки, щоб вона не дума про мене але, щоб не мала за огидну невдячницю...“

— А ви? — голос старої пані прозвучав ще гостріше, очі були невблаганні. Дівчина затремтіла, слізи бризнули з очей, не могла того більше знести, клякнула перед старою панною і сховала свою білу голівку в її пишній чорній сукні.

Стара пані змінила тон. Ніжно поглянула до білу голівку, сама ляснула, що сталося щось непоправне, і лагідно сказала: — Розкажи, дитино, як то все було, стане тобі легше.

І Стефанія розказала. Власне не було чого розповідати, тільки то речення фатальне: „Від вас залежить, щоб наші вечори завжди були такими“. Але почуття провини змушувало її каятися, вона призналася, що сама своїм невдоволенням поведінням дала до того привід, що це сталося з її легковажністю, з її нерозуму, що вона про це все так жалусь, що не знає, як мас перепросити милостиву пані за свою провину. Стара пані розуміла і не розуміла. Що власне є? Що сталося? Невже її син міг так забути? Ні, це виключене. — Ну так, ну так, — повторювала заспокоїливо і гладіла ласкаво сплячку панночку. Коди дівчина трохи вгамувалася, спитала: — Так що було далі? (Далі буде.)

ДЕНІЛЬНА ДУМОК З ПРИВОДУ СТАТТІ О. М. М. СОЛОВІЯ

Отець М. Соловій стверджує, що „як на Сході, так і на Заході, правотворчими чинниками були засади ієрархичності, апостольського наслідства, колегіальності та соборності, а не засади чисто політично-державні“. У своїх твердженнях о. Соловій послугується півправдами, а це дуже небезпечно, тим більше для людини, яка з назвем і кваліфікована в тих справах, бо дійсність про яку згадує, була іншою. Немас сьогодні однієї Церкви ні на Заході, ні на Сході, яка б виключно виконувала релігійно-церковне завдання і не займалась політикою.

Не треба себе в тому обдурювати. Цікаво було б проаналізувати між церковний спір між Сходом і Заходом, чи він не мав поважних політичних симптомів? Варто було б побачити, де в Римско-Католицькій Церкві проявлялась колегіальність єпископів і соборність? У статтях часто покликається на історію Церкви, на жаль, вона пошура і записана різно, вона світлих і своїх початках і сумна й трагічна тоді, коли в ім'я Христової Церкви виконувались політичні плани. Пригадаймо хрестові походи, інквізицію, коли стількі потекло людської крові. Варто згадати, чому постав протестантизм. Або чим можна пояснити, що в цілому світі є коло 500 мільйонів католиків, а на апостольському престолі все стоїть італіцьки, чи це може „вибраний народ“? Чи хіба ж влада папи і по II Ватиканському Соборі не залишилась централістичною? Пальські Синоди не мають рішального права?

Яке значення мав Львівський Синод з 1891 року, скликаний митрополитом львівським Сильвестром Сембратовичем, який за вказівками Ватикану мав латинізувати нашу Церкву, завести цілком, увести латинських святих включно з Ігнатієм Л'юбильою, проти чого виступили священники. Про цей Синод появилася документ в журналі „Сучасність“ за червень 1972 р., автором якого є о. Іван Озаркевич, світлицький М і т р о полний Львівської Консисторії, колишній посол. Чому ж Пала проти волі голландських мирян й єпископів двічі номінував єпископів? Можна б також запитати як потрапило кілька тисяч єспанських демонстрантів у Ватикані минулого року, які домагалися своїх прав і яких доміливо згнорровано. Чому до II Вселенського Собору Ватиканського Собору не можна було відправити Служб Божих живими мовами, тільки латинською чи старослов'янською, чи справді Євсевій Гітлод не розумів інших мов? Чому до II Ватиканського Собору Католицька Церква обвинувачувала життя за христобивство, а тепер це обвинувачення знято?

Можна було б наводити ще цілий ряд фактів і показати, що півправди не можуть відержати. У багатьох випадках політичні елементи були вирішальні. Додаймо до того все, що все це є твором людським, а людський твір не є досконалим, незалежно від того, хто його несеть мітру і в якому ієрархічному шаблі стоїть. Автор статтей позитивно й похвально висловився про брошуру, уважаючи її за велике досягнення. Але в дальших статтях знаходимо таке твердження о. Соловія: „Полемікою почалась ця брошура, полемікою переповнена і на полеміці кінчається“. Фактично читач не

знає, яка є вартість брошури? Чи є вона фахово-науковою полемікою? Якщо полемікою, то з ким автори полемізують, кого чи вірніше чімо сторону заступають, свою чи?.. Вияснення цих питань, аж напрошуняся. Автор багато місця й уваги присвячує монашам чинам у загальному, а Василянському зокрема. Тут о. Соловій згадує багато гіркої правди. Отчим Василіанам приписують різні „привини“. Згідний, що не все, що приписують, відповідає правді. Автор нарікає, що ні на ІУ, ні на ІV Архієпископських Синодах не були репрезентовані монаші чини. Відмічає, що на ІV Синоді були численно заступлені мирянські кола.

Це правда, миряни були допущені висловити свої побажання, але вони цього домагалися. Шкода, що також не були заступлені монаші чини, але чи в тому винні „борці“ за Патріархат, чи може вони мали домагатися допущення монашів чинів? Чому ж того не сказали найбільш відповідальні учасники Синодів — Владики? Відомо ж, що є Владики, які виийшли з монашів чинів і могли до справу поставити на Синоді, щоб були допущені монаші чини. Але о. Соловій не згадує, що Архієпископський Синод відмовив мирянам участі в Синоді. Деякі Владики спротивились, щоб миряни висловили свої побажання.

В останній, 15-й статті о. Соловій пише: „З такої перспективи наші старання про Український Патріархат після Ватиканського Собору Другого є кроком не вперед, а назад. У нас прийшли до голосу інші концепції Українського Патріархату, як, наприклад, „відновлення наших східних традицій“... як нагорода „за кров, гори трунів, потоки сліз, море крові“...

Останній вислів про „гори трунів“ належить Верховному Архієпископові Блаженнішому Кир Йосифові, який сказав ці слова на форумі Пальського Синоду. Поміняючи факт, що це не мас нічого спільного з „іншими концепціями“ українського Патріархату, це — тільки помпозний погляд, бо концепції залишилися ті самі, що були колишні і під час II Вселенського Ватиканського Собору. До цього автор ще вилучав наших братів православних, мовляв, тому не мас діалогу. Але дивно, чому ж так собі суперечити і з одного боку висувати „концепцію — за кров, гори трунів...“ а з другого робити таке твердження: „Український Патріархат, це свята справа, як слушно каже в останніх своїх зверненнях наш Блаженніший Верховний Архієпископ та Ієрарх Кир Йосиф“. Як же це так, що ставиться нагору, що після II Ватиканського Собору змагання за Патріархат є кроком назад, висувається „інші концепції“ про „гори трунів“ і знову заявляється, що справа Патріархату є свята? Скільки тут сказано, і важко розібратися, що є правдою.

На закінчення хочемо тільки ще раз повторити, що миряни, чи як о. Мелетій Соловій їх називав „борці“ за Патріархат, не творили і не творять жадних концепцій Патріархату. Концепція Патріархату сформована давню, Верховний Архієпископ Блаженніший Кир Йосиф II відвідав, виступив на найвищому к толіцькому форумі — II Ватиканському Соборі, а миряни тільки не дають, цій ідеї загинути.

Тижень Поневолених Націй в Детройті

(Закінчення зі стор. 1-ої) неволених Націй займається окремих Комітет, складений із представників Комітету Поневолених Націй Метрополітального Детройту й Укр. Станції АП АБН. Комітет Тижня Поневолених Націй очолюють (із титулом ко-чермен) Сигурд Рудзігіс і Богдан Федорак. До Комітету входять представники багатьох інших національностей: Ян Белявський (сло-вак — фестиваль), Емілія Запорожець (українка — се-кретар), Гжегож Рей (по-ляк — програма), Володи-мир Рижий (українець — моторкада), Герман Торі-ян (вірменин — господарсь-кі справи), Роман Сакіс (ли-товець — преса і видання), Петро Рогатинський (украї-нець — фінанси), Богдан Федорак (українець — зв'яз-ки з урядом і пресою). У фестивалі виступлять з мистецькою програмою різні самодіяльні мистецькі ансамблі.

Пам'ятник о. Маркіяна Шашкевича в Америці

Вл. п. о. Николай Войко-вський, не довго перед сво-єю смертю, зібрав докумен-ти про звітний пам'ятник о. Маркіяна Шашкевича на Білій Горі. Його бажанням було поставити репліку то-го пам'ятника на одному уз-гір'ю Українського Цвинта-ря у Гамптонбургу, Нью Йорк, якого власником є Стемфордська Спархія. І в тій цілі о. Войковський збирав різні світлини з Бі-лої Горі, які найкраще на-світлювали б Шашкевичів-ський пам'ятник з усіх бо-ків, щоб відтак вибудувати на наших цвинтарі гідний ке-ностаф великому Пробуди-телеві українського народу в Галичині. Пок. о. Н. Войковський несподівано передчасно по-мер, 12 травня 1972, та його ідея продовжується. Різні пожертви впливають на ру-ки вдови Анни Войковської на ціль збудування Шашке-вичівського монументу. Це буде один із пам'ятників, що недовзі поставиться на цвин-тарі в Гамптонбургу в честь полеглих українських героїв з УПА, Січових Стри-

Святкування 50-ліття УСО і 250-ліття Г. Сковороди відбудеться в жовтні 1972 р. в Торонті

3 Канцелярії Головної Уп-рави Українського Євангел-ського Об'єднання в Північ-ній Америці інформують: Згідно з постановою Го-ловної Управи 50-літній юві-лей Українського Євангел-ського Об'єднання в Північ-ній Америці буде відсвятко-ваний в Торонті, в неділю 22-го жовтня б.р., враз з 250-літнім ювілеєм з дня на-родження Григорія С. Сков-ороди. Рано відбудеться Юві-лейне Богослуження, а по-полудні Ювілейна Академія. Господарем цих святкувань буде Українська Євангел-сько-Реформована Церква в Торонті, що міститься при 869 Доверкорт Род, а яку обслуговує паст. В. Вороб-ський. Головна Управа УСО в ПА на ці ювілейні святкуван-ня вже тепер запрошує всіх членів УСО в ПА та його приятелів в ЗСА та в Канаді

Студії українознавства у Манітобському Університеті

Вінніпег (А. С.) — Фа-культет вищих (градуацій-них) студій Манітобського Ун. — видає „Календар“ та окрему інформаційну бро-шуру про завантовані сту-дії української мови та літе-ратури, як теж і славістики на академічний рік 1972-73. Крім бакалаврату з украї-нознавства, як головного, або побічного, предмету Де-партамент Славістики веде програму курсів і семінарів для здобуття ступня М. А. (магістерії) з української мови й літератури. Магіс-терську працю (тезу) мож-на писати із мови, літерату-ри, фольклору, етимології, тощо. Манітобський універ-ситет — єдиний на амери-канському континенті, що веде курс і семінар із мето-дології слов'янського назво-вства й має за собою низ-ку магістерських праць з ці-єї ділянки, як наприклад, про канадизацію українсь-ких привічч у Манітобі (Ка-нада) й в Пенсильванії та Огайо (ЗСА), про антропо-логію городняного Пом'я-ника з 1484 р. (найстаршої української датованої па-м'ятки в Америці), про вла-стивості для теренового досліду в ділянці україно-знавства і под часу пору опрацюються, як магіс-терські тези такі теми: кана-дизм в говорній мові ма-нітобських українців, стра-тифікація українсько-канад-ського фольклору, розвиток українського правопису в Канаді від 1903 до 1972 ро-ку, та інші. Департамент Славістики має велику кіль-кість курсів з української мови та літератури, наприк-лад, початкові та підсеред-ні лекції з української мови (91, 125, 237 (з мовно-лібо-раторійними вправами, курси з історії української літе-ратури (237, 345, 238, 351, 445) з такими спеціаліза-ними, ділянками, як бароки у українській літературі, мо-дернізм, тощо. Департамент Славістики єдиний на аме-риканському континенті, що веде окремий курс-семінар „української цивілізації“ (350). Крім дипломів бака-лаврату (Б. А.) та магіста-рського континенту, що веде курс і семінар із мето-дології слов'янського назво-вства й має за собою низ-ку магістерських праць з ці-єї ділянки, як наприклад, про канадизацію українсь-ких привічч у Манітобі (Ка-нада) й в Пенсильванії та Огайо (ЗСА), про антропо-логію городняного Пом'я-ника з 1484 р. (найстаршої української датованої па-м'ятки в Америці), про вла-стивості для теренового досліду в ділянці україно-знавства і под часу пору опрацюються, як магіс-терські тези такі теми: кана-дизм в говорній мові ма-нітобських українців, стра-тифікація українсько-канад-ського фольклору, розвиток українського правопису в Канаді, але й з інших країн, навіть з Австралії.

„ПІСЛЯМОВА“ АКАД. А. САХАРОВА

(Закінчення зі стор. 2-ої) ні прикмети совєтського ре-жиму не зазнали істотних змін. За одне з найгрубших своїх наслідків порушень прав людини в СРСР акад. Сахаров вважає жорстоке, ведене десятиліттями, перес-лідування і руйнування ре-лігії. „Свобода релігійних переконань, — пише він, — і релігійної діяльності — невід'ємна частина інтелек-туальної свободи. На жаль, останні місяці позначилися новими фактами релігійних переслідувань, зокрема в Прибалтиці“. Млітаризацію економіки вважає акад. Сахаров за од-ну з найбільших загроз для миру. „У жадній країні сві-ту, — пише він, — частина видатків на озброювання, стягувана із загального на-ддя національного прибутку, не досягає таких розмірів, як в СРСР — понад 40%“. Про недавно підписані в Москві през. Ніколом і Брежневим угоди „батько совєтської атомової бомби“ пише: „Хочеться зирити, що ці угоди мають не тільки символічне значення, але й приведуть до реального спо-вільнення переговорів ув оз-броюванні і до дальших кро-ків, що злагіднять політич-ний клімат у нашому змуче-ному світі“. Акад. Сахаров пропонує створити Міжна-родну Раду Експертів з правом рекомендацій, що їх мусіли б обговорювати на-ціональні уряди. У „Пам'ятковій записці“, як уже згадано на початку цієї статті, акад. А. Сахаров не порушував національних проблем в СРСР. Чи не під впливом одержаних з Укра-їни матеріалів „Самвидаву“, зокрема „Українського Віс-ника“, в якому його редак-тори - видавці відсепарували-сь від т. зв. Демократи-чного Руху, що хотів буз узя-ти в свої руки монополію на увесь дисидентський рух в СРСР, зокрема в Україні, а-кад. А. Сахаров у „Післямо-ві“ звернув також увагу на національні проблеми в Со-вєтському Союзі.

ІНВЕСТИЦІЙНІ КОМПАНІЇ ДЛЯ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ

(Закінчення зі стор. 2-ої) них аж 68 у стейті Нью Йорк. У стейті Нью Джерзі їх тільки 8 і жадно у Джерзі Ситі. Більшість інвестиційних компаній є власністю малої групи льокальних інвесторів, однак 33 фінансові публі-чно і їхні шери можна ку-пувати на ринку, 65 є цілковито або частинно власністю комерційних банків, деякі зорганізовані як допоміжні частини інших корпорацій. Тепер закон забороняє банкам мати контроль над ІКМП і дозволяє їм мати менше як 50 відс. контролю-ючого капіталу. Інвестиційні компанії для малих підприємств дають фінансову допомогу малим фірмам для розвитку, модернізації і навіть для здоро-волення операцій. Вони також допомагають у керівництві малим підпри-ємством і цим виконують дуже важливу роллю в еконо-мічному житті громади. Зацікавлених осіб, які хо-чуть довідатись більше про ІКМП, одержати від неї фінансову допомогу або інше-тувати, звертатися на адре-су: M. Trojan, 90 Cherry Ave- nue, Watertown, Conn. 06795.

Почався виховно-відпочинковий табір СУМА

Елленвіл, Н. Й. — На за-купленій Головною Уп-равою Спілки Української Мо-лоді Америки 17 літ тому о-селі поблизу м. Елленвіл у Кетскільських горах розпо-чався перший Виховно-від-починковий табір, коменда-ним якого є ред. Володи-мир Левенець. Від 2 липня до 13 серпня відбудуватимуть-ся два такі табори, на пер-шому є біля 200 юнаків і ю-начок. Від 13 серпня і до 4-го вересня триватиме вели-кий Виховний Табір СУ-МА. Виховником у таборі є Роман Мірчук, бунчужий Т. Волянник, виховницями Анна Лавро, П. Кугут, М. Футала і Оля Генць, писа-рем Христина Шашкевич. Таборники відпочивають серед природи, займаються плаванням, спортом, манд-

Започатковано програму опитування „орал гісторі“

Клівленд (М. П.-ч.) — За-ходами Центру Етнічних Дослідів у Кентському Ст-ейтовому університеті при співпраці Українського Істо-ричного Т-ва і Комісії для дослідів Української іміга-ції УВАН — започатковано опитування і рекордування („орал гісторі“) українсь-ких діячів у Америці. Пер-ше інтерв'ю переведено із заслуженим радним УНСО-у Дмитром Шмагалю з Клівленду. Заплановано пе-рестити опитування у всіх більших осередках україн-ського життя з представни-ками різних генерацій украї-нців у Америці. Усі запи-си будуть зложені в україн-

Вступайте в члени УНСОюзу!

У „Пам'ятковій записці“, як уже згадано на початку цієї статті, акад. А. Сахаров не порушував національних проблем в СРСР. Чи не під впливом одержаних з Укра-їни матеріалів „Самвидаву“, зокрема „Українського Віс-ника“, в якому його редак-тори - видавці відсепарували-сь від т. зв. Демократи-чного Руху, що хотів буз узя-ти в свої руки монополію на увесь дисидентський рух в СРСР, зокрема в Україні, а-кад. А. Сахаров у „Післямо-ві“ звернув також увагу на національні проблеми в Со-вєтському Союзі.

У ГАРЛЕМІ В НЬО ЙОРКУ ПОЛІЦІЯ ХОТІЛА ЗАТРИМАТИ ЯКІХСЬ ДВОХ СУБ'ЄКТІВ, АЛЕ ВОНИ ВІСНИЛИ СПРОТИВ, ЗБІГЛИ НАТОВП, ПОЧАЛИ ЛЕТИТИ ДІЛЯШКИ Й КАМІННЯ НА ПОЛІЦІЮ. ПОЛІЦАЙ ЗАБРАВ ДВОХ ЗАПІДРУЖЕНИХ, АЛЕ НАТОВП ПОБИВ ВІКНА Й ПОГРІБАВ ДЕКІЯ КРАМНИЦІ В РАЙОНІ 111 ВУЛИЦІ ТА 5-ї ЕВНО. АПТЕКА „ТЕРЕЗА“ МАЛА ПОШКОДЖЕНЬ НА ПОНАД 80 000 ДОЛЯРІВ.

ТОВАРИСТВО ЗА ПАТРІАРХАЛЬНИЙ УСТРІЙ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ КРАЙОВА УПРАВА у ЗСА — влаштовує — дня 15-го липня 1972 року СЕМІНАР якого провідною темою буде: „АВТОНОМІЯ ПАТРІАРХАТІВ І ВЕРХОВНИХ АРХІЄПІСКОПСТВ У КАТОЛИЦЬКІЙ ЦЕРКВІ“

УКРАЇНСЬКА МИСТЕЦЬКА ГАЛЕРІЯ У ВУДСТОКУ, Н. Й. під управою Тетяни і Вол. Богачевських Багата виставка образів: ВОЛОДИМИРА БАЧИНСЬКОГО ОЛЕНКИ БОГАЧЕВСЬКОЇ БОГДАНА БОЖЕМСЬКОГО ЯРОСЛАВА ВИЖНИЦЬКОГО ЗЕНОВІЯ ОНИШКЕВИЧА

Володе Всемишного відійшов від нас у Вічність, прийнявши Найсвятіші Тайни, дня 9-го липня 1972 р., на 77-ому році життя. НАШ НАДГОРОЖЧИЙ ТАТКО, ДІДУСЬ та БРАТ СВ. П. О. АНДРІЙ СТАСЮК народжений в Добричодах в Україні. Учасник Визвольних Змагань.

Замість звітів на могилу Б.П. ПІОРЯ НОВАКІВСЬКОГО складаю 25.00 дол. на Катедру Українознавства. Задучю висловити щирого співчуття Родні. М. ГАЛАМАН

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США 3 глибоким смутком повідомляємо, що 10-го липня 1972 р. в Детройті, Мич., помер Проф. Д-р Іван Федорович РОЗГІН дійсний член Академії, відомий український громадський діяч.

СТУДЕНТИ! СТАНЬТЕ НА ЧАС ВАКАЦІЙ ОРГАНІЗАТОРАМИ Українського Народного Союзу що заповнить Вам засоби для продовжування студій. Зголошуйтеся особисто, листовно або телефонічно: УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ 81-83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

ТОВАРИСТВО ПРИХИЛЬНИКІВ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ в ДЕТРОЙТІ, Мич. Ділиться сумною вісткою, що 10-го липня 1972 р., у Детройті, Мич., на 74-ому році життя, відійшов у Вічність АКТИВНИЙ ЧЛЕН ТОВАРИСТВА

Успіхи нашої молоді

11-го травня 1972 р. на Медичному Факультеті Нью-Йоркського Стейтського університету в Бюффало молоді українка Арета Коваль одержала диплом доктора медицини, єдина з усього 120 нових докторів того випуску з відзначенням за докторську тезу (диссертацию): "Thesis Honors".

Арета Коваль

Її батько, Михайло, педагог, нащадок бойківських родів Синевідська Вижного у Східній Ковалів по батькові і Тимошницьких по матері. Матір Арети, Анна, учителька, з роду Джинджирівих з Настасова по батькові, і з роду Теслів по матері.

Арета належить до Пластику від 1954-го р., тепер — членка куреня "Нові Обрії", новацька впорядниця до 1968 р. та працівниця на Союзівці під час літніх ваканцій Разом із батьками належить до 455-го Відділу УН-Союзу.

Від 23 червня 1972 р. д-р Арета Коваль розпочала роботу лікарською шпитальною практикою ("інтерншип") в педіатричному (дитячому) Відділі шпиталю університету Айова в місті Айова Сіті в стейті Айова.

Від 23 червня 1972 р. д-р Арета Коваль розпочала роботу лікарською шпитальною практикою ("інтерншип") в педіатричному (дитячому) Відділі шпиталю університету Айова в місті Айова Сіті в стейті Айова.

СПОРТ

ЛЕВИ ЗАКІНЧИЛИ ВЕСНЯНИЙ СЕЗОН
Леві — Кікерс 2:0 (1:1). Резерва: Леві — Кікерс 5:3

Чикаго, Ілліной, 20 липня закінчила перша футбольна дружина УАСТ Леві весняний сезон за чемпіонат Вищої Дивізії Групи Червоної Національної Футбольної Ліги Чикаго.

Леві закінчили весняний сезон з такими рекордами: 8 змагань, з яких вони здобули 6 перемог, 1 реміс і один поразку з відношенням точок 13:3, а воріт 27:5. Атаку Леві стріляла 27 воріт, цебто пересічно 3 3/8 воріт в одних змаганнях.

Ворота для дружини УАСТ Леві стріляли у весняному сезоні змагуні: Річард Грін 8 (король стрільців), Мих. Нога 7, Євген Андрушин 4, Борис Шлапак 3, Рамон Аріас 2, Стах Підковирів 1, Вадим Мишалів 1 і Христия Кіпка 1. Воротар Орест Ванак не пропустив жадних воріт у 4-ох змаганнях.

Висліді першої футбольної дружини УАСТ Леві:
1. Леві — Атлетікс 3:1.
2. Леві — Марунс 4:0.
3. Леві — Олімпікс 1:2.
4. Леві — Спарта 1:1.

ВІДИШЛИ ВІД НАС

ІВАН ВАРНА — член УНС Відд. 57 В-ва св. ап. Петра і Павла в Когово, Н. Н., номер 29 травня 1972 р. на 88 р. ж. Покійний став членом УНС в 1915 р. Поширив у смутку дружину Євасеву, похорон відбувся 1 червня 1972 р. на цвинтарі св. ап. Петра і Павла в Когово, Н. Н. Вічна Йому Пам'ять! В. Зюлд, скар.

НАДІЯ СТЕЦЕНКА — членка УНС Відд. 33 Т-ва Ф. Ольжича у Філадельфії, Па., номер 15 травня 1972 р. на 54 р. ж. Нар. в Борухові, Україна і стала членкою УНС в 1968 р. Поширила у смутку мужа Івана, похорон відбувся 19 травня 1972 р. на цвинтарі св. Марії у Фокс Чейс, Па. Вічна Йому Пам'ять! Анна Холм, скар.

ІВАН ВУДИК, член УНС-Союзу Відд. 2 Монт Кармел, Па., номер 13 травня 1972 р. на 54 р. ж. Став членом УНС в 1898 р. Поширив у смутку дружину Маргарету, похорон відбувся 16 травня 1972 р. на цвинтарі Велк Саятх в Е-Лейбурі, Па. Вічна Йому Пам'ять! Елизабета Сенькович, скар.

ЮРГО МУШИНСЬКИЙ, член УНС Відд. 378 В-ва св. Юрія в Чикаго, Іллі., номер 31 травня 1972 р. на 66 р. ж. Нар. в с. Луїна, повіт Ліско, Україна і став членом УНС в 1952 р. Поширив у смутку дружину Анну, дітей: Івана, Володимир, Ірину-Марію і Ольгу. Похорон відбувся 3 червня 1972 р. на цвинтарі св. о. Мисолая в Лейден Тауншип, Іллі. Вічна Йому Пам'ять! М. Свенд, скар.

МАРІЯ ЧУВІК, довголітній членка В-ва св. Ів. Хрестителя, Відд. 230 в Янгстауні, Огайо, номер 29 травня 1972 р. на 58-му році життя. До УНС-Союзу покійна народилася 18 серпня 1921 р. в Янгстауні, Огайо і стала членкою УНС-Союзу в 1959 р. Залишила у смутку мужа Андрія, сина Андрія мол., доньку Шарлет, сестер Олену й Анну. Похорон відбувся 26-го квітня 1972 р. на цвинтарі Кальварія в Янгстауні, Огайо. Вічна Йї Пам'ять! П. Ліпак, скар.

ІВАН БИЦАС, довголітній член В-ва св. Ів. Хрестителя, Відд. 107 в Ремонді, Іллі., номер 29 квітня 1972 р. на 58-му році життя. До УНС-Союзу

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ
СУБОТА, 15-го ЛИПНЯ 1972 р.:

ПЛЕЙНФІЛД, Н.Дж. — Місячні збори членів 397-го Відділу від год. 3 - 4:30 по пол. в домі Т-ва Укр.-Амер. Гурожан при 847 Н. Френклін вул., Філадельфія. Проситися членів прибути на збори і зібрати дивіденду. — Ф. Дубей, предс.; Іван Головка, кас.; Йосиф Ярема, скар.

ФІЛАДЕЛЬФІЯ, Па. — Місячні збори членів 397-го Відділу від год. 3 - 4:30 по пол. в домі Т-ва Укр.-Амер. Гурожан при 847 Н. Френклін вул., Філадельфія. Проситися членів прибути на збори і зібрати дивіденду. — Ф. Дубей, предс.; Іван Головка, кас.; Йосиф Ярема, скар.

НЕДІЛЯ, 16-го ЛИПНЯ, 1972 р.:

НЮАРК, Н.Дж. — Місячні збори В-ва св. Івана Хрестителя, Відд. 76, о год. 1-й по пол. в залі української католицької школи при Селфорд і Айві вул. Проситися вивірити членські вкладки та відібрати дивіденду. — В. Воржик, предс.; Т. Клебан, касир; Мисролав Демчук, скар.

ПАССЕНК, Н.Дж. — Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка, Відд. 42, о год. 2-й по пол. в УНДомі при 237 Норе Авеню, Пассак, Н.Дж. Просимо тро чільну участь. Також просимо вибрати свої членські дивіденди. — Василь Марушак, рек. секретар.

Різне
Українське Високоче Воєр Роман Parcel Service
141 2nd Avenue, New York City Tel.: 475-7430. — Високоче ПАЧКИ з ОДНОМІ КАРНАМИ в УКРАЇНУ і до ОДНОМІ. Миємо на складі все потрібне до виліти. Посланою також РУБЛЮВЦІ ЦЕРТІФІКАТИ і приймаємо ПАЧКИ до ПОЛІШПІ (також уживани речі). Урад год.: від понед. до суб. 8:30 — 6:00 веч. В місяцях липні і серпні в НЕДІЛІ ЗАКРИТО.

САМІТНІ ПАНІ
не може дістати помешкання. Хочє купити гарний дім коло "Союзівці". Ціна: чеського спільника з \$14.000. Писати скоро: "Romana" 151 McGuinness Blvd., Brooklyn, N.Y. 11223

BAR & RESTAURANT FOR RENT
at 132 E. 7th STREET Corner Avenue "A" NEW YORK CITY
For more information call: HALAWAJ Tel.: 475-1351.

Праці FEMALE
ПОТРІВНО
2 ЖІНКИ ДО ПАРОВАНИХ ПАЦЕРОВИХ ТОРГІВ.
Навичмо. Телефонувати в Джерсі Сіті (201) 438-1500

Real Estate
ELMHURST, N.Y. — 2 роки, дім, 5 і 6 км. Ціна \$45.000. Готівка — \$10.000.
ASTORIA — 2 роки, дім, 6 і 4 км. Ціна \$92.000. Готівка — \$20.000.
FLUSHING — 2 роки, дім, 6 і 1 км. Ціна \$85.000. Готівка — \$20.000.
KEW GARDENS — 3 - 2 роки, дім, 6, 6, 4 кімнати; 6, 6 і 4 кімн., 5, 5 і 4 км. Ціна кожного \$90.000. Готівка — \$25.000.
Вагато 1 — 88 род. дімів в різних околицях Нью-Йорку. УКРАЇНСЬКА ФІРМА GEMINI REAL ESTATE CO. 98 — Second Avenue New York, N.Y. Tel.: 477-8400

GLEN SPEY AREA
COUNTRY & LAKE PROPERTIES
Call: Gibson McKee DAVIS R. CHANT REALTORS
Eldred, N.Y. (914) 956-8429

Funeral Directors
Theodore WOLININ, Inc.
Директор Похоронного Заведення 123 East 7th Street NEW YORK, N.Y. 10009 Tel.: GR 5-1437 СОЛІДНА ОБСЛУГА

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНІК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура. Модерна машина для ужитку ДАРОМ.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

SINKOWSKY FUNERAL SERVICE
2844 Westchester Avenue NEW YORK, N.Y. 10461 Tel.: 863-2475
Директор ИОСІФ СЕНКОВСЬКИЙ
Завідую владуванням похоронів в каліфорнії, полієнікс в кожному районі міста. Похорон по мінімальних цінах.

South Bound Brook MONUMENTS
127 Main Street So. Bound Brook, N.J. 08880
Office лише 3 блоки від Церкви-Пам'ятника (Residence — 111 Walnut Avenue, 5 квартали від Церкви-Пам'ятника)
Власник Ю. Безсонів
ВИКОНУЄМО ЗАМОВЛЕННЯ НА ПАМ'ЯТНИКІ, МАВЗОЛЕЇ ТА ОСТАТІ В ГРАНИЦІ МАРМУРИ В БРОЗІ, — СТАВИМО НА ВСІХ ВЛАДОВЕЦЯХ.

РОМАН РИЧОК REALTOR
1302 Springfield Avenue Irvington, N.J. Tel. 373-6434

ЦІНИ ОГолошень В Щоденнику "СВОБОДА"
1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ІПШАЛЬТУ за культурні імпези (академі, посмертні згадки, роздуми, події) \$2.00
1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ІПШАЛЬТУ за приватні концерти, бізнесові оголошення (забави, фестивали, шкільні, бенкети, балки, продаж доміл т. д.) \$3.00
1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ІПШАЛЬТУ ЗА ПОЛІТИЧНІ ОГолошення (виборчі кампанії) \$4.00
ОГолошення ЧЕРЕЗ 8 ІПШАЛЬТ (ціна сторінки) по \$3.00 за ічч за кожного рода оголошення.
ВИГотовлення КЛІШЕ на одну іпшальту — \$4.75
ВИГотовлення КЛІШЕ на дві іпшальти — \$8.50
ОГолошення НА ЧЕРГОВЕ ЧИСЛО (2 ДНІ ПЕРЕД ПОЯВОЮ) ПРИМАЄТЬСЯ ТІЛЬКИ ДО 12-Ої ГОДИНИ ДНЯ.
ПОВІДОМЛЯЄТЬСЯ всі організації, установи і поодинокі особи, які дозвуться за оголошення, що адміністрація буде змушена відкинути чергове оголошення, доки не будуть вивіряні попередні рахунки.

Шукаємо МУЖЧИНУ
ДО РУЧНОГО ВИКІНЧУВАННЯ ЧАСТИН ОРТОПЕДИЧНИХ НАСАДЖУВАНЬ
(Нір finishing та інші) за доброю платнею, повним забезпеченням, на добрих умовах праці та у віддалі 80 миль від Нью-Йорку.
MEDITECH, INC.
19-01 A Route 208 Fairlawn, N.J.
Тел. 201-797-2022 або веч. 201-664-9636
Заклипати: мж. О. Ховалто

Українська дитяча СВІТЛИЧКА ВЧИТЬ ВАШУ ДИТИНУ ЦЕ ОДНІКІ МОВИ.
Другий концерт 21-го травня започаткувала Тая Саламаха Скарлаті "Сонатною" "іс-моль і Фомена"

Аплікація на прийняття
— на —
КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
на СОЮЗІВЦІ
КЕРТОНЕСОН, Н. Н.
від 6-го до 31-го СЕРПНЯ 1972 року
Ім'я і прізвище:
Адреса:
Вік:
Знання української мови:
СЛАВО □ ЗАДОВІЛЬНО □ ДОБРЕ □
Залучую на рахунок оплати \$.....
(Повна оплата курсів — \$150.00. Повноуну належності треба вилатити із аплікацією).
Аплікації висилати на адресу:
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION ESTATE
Kerhonskon, N.Y. 12446 Tel.: (914) 626-5641

ТАРЗАН, Ч. 6779. Генерал Іго засновує Місто Тарзана
Вибач мені, генерале Ітсе. Мупу одягнувшись!
Сотник Муло поінформував мене, Тарзана! Я прилетів сюди тому, що дістав згоду на щось, що тобі сподобається після твого поганого тугтешнього досвіду!
Згоден командувати у повноважності мене постачати тобі все, що тебе треба, щоб збудувати тут і зберегти місцеву допоміжну станцію, місто, до якого можуть приходити всі племена, коли потребуватимуть харчів, лікарської опіки, або приятелів.
І якщо ти не будеш противитися, ми назвемо цею кустень Африка відтепер Містом Тарзана!